

Fővárosi Ítéltábla

2.Kf.27.242/2004/6.

A Fővárosi Ítéltábla a Birizdó Kft. (Kecskemét) felperesnek a Gazdasági Versenyhivatal (Budapest) alperes ellen versenyügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2004. évi szeptember hó 16. napján kelt 7.K.31.400/2004/5. számú ítélete ellen a felperes által 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott helyen 2005. évi május hó 4. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján meghozta a következő

v é g z é s t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezi és a pert megszünteti.

Felmerült költségeiket a peres felek maguk viselik. Ez ellen a végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Az irányadó tényállás szerint az MB-Autó Magyarország (a továbbiakban: MB) Kft. Mercedes-Benz gyártmányú személygépkocsik, haszonjárművek és buszok értékesítésével, alkatrészek és tartozékaik forgalmazásával, valamint e gépjárművek javításával foglalkozik. Az MB Kft. és a márkakereskedők között a Mercedes típusú személygépkocsik és haszongépjárművek forgalmazására megkötött

szerződésekben a felek rendelkeztek a márkakereskedők által adni tervezett (meghatározott mértéket meghaladó) árengedménynek az MB Kft-vel való előzetes írásos egyeztetéséről, az eredeti MB alkatrészeknek (tartozékoknak) az MB Kft-től történő beszerzéséről.

A felperes bejelentése alapján az alperes eljárást indított az MB Kft. és a vele szerződéses kapcsolatban álló huszonnégy további vállalkozás (márkakereskedők) ellen annak vizsgálatára, hogy az általuk megkötött márkakereskedői, közvetítői, illetve szerviz szerződésekkel megsértették-e a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvénynek (a továbbiakban: Tpv.) a gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalmáról rendelkező 11.§-át.

A vizsgálat eredményeként az alperes a 2004. február 26. napján kelt Vj-81/2003/66. számú határozatában az eljárást a Tpv. 77.§-ának /1/ bekezdés j) pontja alapján megszüntette. Indokolásában elsődlegesen megállapította, hogy a márkakereskedők által alkalmazni tervezett árengedményeknek az MB Kft-vel való egyeztetési kötelezettsége, illetve a márkakereskedőket terhelő alkatrész beszerzési korlátozás a Tpv. 11.§-ának /1/ bekezdés a) és c) pontjába ütköző - az MB Kft. és az egyes márkakereskedők közötti - versenyt korlátozó megállapodásnak minősült. Annak a kérdésnek a vizsgálata során, miszerint a megállapodások csekély jelentőségűek-e, amely miatt nem esnek tilalom alá, az alperes érintett földrajzi piacnak Magyarország egész területét tekintette, míg az érintett árupiac vonatkozásában a személygépkocsikat, a haszongépjárműveket és a buszokat egymástól elkülönült árupiacoknak értékelte. A Magyar Gépjármű Forgalmazók Egyesülete (a továbbiakban: MGE) által kialakított személygépkocsi kategóriákba tartozó járműveket az alperes a Tpv. 14.§-ának /2/ bekezdése szerinti egymást helyettesítő áruknak minősítette. Azt állapította meg a személygépkocsik körében - mind a vizsgálat által figyelembe vett 2002.

évi MGE adatok, mind a felperes által előterjesztett 2003. évi KSH adatok alapján -, hogy az MB Kft. részesedése az érintett piacon a Tpv. 13.§-ának /2/ bekezdésében meghatározott csekély jelentőségű mérték maximális értékének (10%-nak) lényegesen alatta marad, és a haszongépjárművek esetén sem éri el ezt az értéket. Az alperes az álláspontja szerinti csekély jelentőségű megállapodás okán szüntette meg az eljárást; határozatát a felperes 2004. március 8-án vette át.

A felperes keresetében elsődlegesen a határozat hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárásra kötelezését, míg másodlagosan a határozat megváltoztatását és a Tpv. 11.§-ának, továbbá 21.§-ának megsértése megállapítását kérte, keresetlevelét 2004. április 7-én postára adottan nyújtotta be az alperes útján. A felperes szerint a személygépkocsi kategóriában a Mercedes márka más, nem luxus kategóriába tartozó márkákkal nem lett volna összevethető, amelyből következően az alperes nem megfelelően határozta meg a piacot. A 2004. május 1-től hatályba lépő jogszabályok nem ismerik a vezérképviseltek létjogosultságát, így ezen időponttól az MB Kft. nem korlátozhatja a piacot. A Tpv. 13.§-ának /1/ és /2/ bekezdésében szabályozott csekély jelentőségű 10%-os mérték nem alkalmazható az ügyben, ugyanis a Tpv. 13.§-ának /2/ bekezdés b) pontja kizárja a figyelembevételét akkor, ha a megállapodás a piac versenytársak általi felosztására vonatkozik, és az alperes által vizsgált megállapodásokkal az eljárás alá vont vállalkozások a piacot felosztották maguk között, pl. megyékre. Hivatkozott továbbá arra, hogy az alperes az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény (a továbbiakban: Áe.) 26.§-ában foglaltak ellenére a tényállás tisztázása nélkül csupán a forgalmazott gépkocsik darabszámát értékelte, és figyelmen kívül hagyta a piac lényegét képező érték és árviszonyokat. Nem vizsgálta továbbá az alperes azt sem, hogy az MB Kft. gazdasági erőfölényével visszaélt, így megsértette a Tpv. 21.§-ának a) és j) pontjaiban foglalt valamennyi tilalmat, a

tisztességtelen verseny tilalmába ütközően járt el, így megszegte a Tpv. 2. §, 3. § és 5. §-ainak szabályait is, és nem foglalkozott azzal sem, hogy az MB Kft. kiskereskedelemmel is foglalkozik, ezáltal versenytársa a többi kiskereskedőnek is.

Az alperes a határozatában foglaltak fenntartásával a kereset elutasítását indítványozta.

Nem vitatta, hogy a luxus és a nem luxus személygépkocsik a fogyasztók szempontjából közvetlenül nem helyettesítik egymást, az ügyben azonban, amikor a gyártó és a forgalmazó közötti szerződés az eljárás tárgya, nem a fogyasztó, hanem a forgalmazó szempontjából kellett megközelíteni a piaci részesedést. A forgalmazó szempontjából pedig közömbös, hogy milyen kategóriájú gépjárművet értékesít (mely gépjármű révén ér el árrest tevékenységének ellenértékéért).

Az elsőfokú bíróság a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339.§-ának /1/ bekezdése alapján a felperes keresetét elutasította. Indokolásában egyet értett az alperessel abban a kérdésben, hogy a perbeli esetben fogyasztónak nem a végfelhasználó, hanem a kiskereskedő minősült. A nyereség elérése tekintetében minden gépjármű helyettesíthető egymással, a kiskereskedő üzleti kockázata az, hogy milyen volumenű beruházásokat eszközöl egy-egy évre kötött forgalmazási szerződés alapján. Az MB Kft. nagykereskedőként járt el a szerződéskötések során, a perbeli szerződések nem tartalmaztak kiskereskedők közötti piacfelosztásra vonatkozó megállapodásokat, mivel azt nem kiskereskedők kötötték egymással. Ebből következően a Tpv. 13.§-ának /2/ bekezdés b) pontja nem alkalmazható, így a sérelmezett megállapodások valóban csekély jelentőségűnek minősülnek a Tpv. 13.§-ának /1/ bekezdése alapján. Az alperesi eljárást megindító határozatból

egyértelműen megállapítható volt, hogy a bejelentés alapján a hatóság hivatalból a Tpv. 11.§-a körében rendelte el a vizsgálatot, eljárásának nem volt tárgya más jogszabálysértés, más jogszabályok mikénti hatályosulásának vizsgálata. Nem sértett eljárási jogszabályt az alperes azzal, hogy a Tpv. 21.§-át nem vizsgálta. A Tpv. 2-7.§-okban foglalt rendelkezések megsértése miatti eljárás pedig bírósági hatáskörbe tartozik.

A felperes fellebbezésében az ítélet megváltoztatásával keresete teljesítését kérte. Lényegében megismételte és fenntartotta a keresetében foglaltakat. Kiemelte, hogy sem az alperes, sem az elsőfokú bíróság nem tisztázta a tényállást, mivel nem értékelte azt a felperesi előadást, hogy az alperes csak a forgalmazott gépkocsik darabszámát vizsgálta, és a piac lényegét képező érték és árviszonyokat figyelmen kívül hagyta. Figyelmen kívül maradt az a tény is, hogy az MGE szerint a haszongépjárművek minden kategóriájában 10% feletti a Mercedes részesedése, illetve, hogy az MB Kft. nem csupán nagykereskedelemmel, hanem versenykorlátozó módon kiskereskedelemmel is foglalkozik. Az egymástól független kiskereskedők pedig a piacot felosztották maguk között. Ha az MB Kft. nem foglalkozna kiskereskedelemmel, akkor nem is indult volna ellene versenyjogi eljárás. A sérelmezett magatartást ugyanis nem nagykereskedőként, hanem kiskereskedőként követte el.

Az alperes ellenkérelmében az ítélet helybenhagyását kérte.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a perben tárgyalás kitűzésének és a per lefolytatásának nem volt helye.

A Tpv. 83.§-ának /1/ és /2/ bekezdése szerint az ügy érdemében hozott határozat felülvizsgálata a kézbesítésétől számított harminc napon belül keresettel kérhető a bíróságtól. A keresetet a versenytanácsnál kell benyújtani.

A felperes keresetlevelét az alperesi határozat kézbesítésétől számított harmincadik napon adta postára. A Pp. 105.§-ának /4/ bekezdése értelmében a perbeli határidő elmulasztásnak következményeit nem lehet alkalmazni, ha a bírósághoz érkezett beadványt legkésőbb a határidő utolsó napján ajánlott küldeményként postára adták.

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény 25.§-ának c) pontja szerint a Legfelsőbb Bíróság a bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz. A Legfelsőbb Bíróság 2003. december 3-án kelt a bírósági eljárást megindító keresetlevél vagy kérelem késedelmes benyújtásáról szóló 4/2003. Polgári jogegységi határozata szerint a keresetlevélnek a bírósághoz történő benyújtása nem perbeli cselekmény, „a keresetlevél benyújtására a jogszabályban megállapított határidő számítására - amennyiben jogszabály másként nem rendelkezik - a Pp. 105. §-ának /4/ bekezdésben foglaltak nem alkalmazhatók”. A keresetlevél akkor nem elkésett, ha az határidőben megérkezik; a határidő utolsó napján postára adott keresetlevél elkésettnek minősül.

Kiemeli a másodfokú bíróság, hogy a felperes a támadott határozatot 2004. március 8-án vette át, a keresetlevelet 2004. április 7-én adta postára, az az alpereshez 2004. április 21-én érkezett meg (az érkeztető bélyegző szerint).

A felperes keresetlevele a 30 napos keresetindítási határidő alatt nem érkezett meg az alpereshez, így az elkésettnek minősült és mulasztását igazolási kérelemmel sem mentette ki a felperes.

A Pp. 124.§-ának /1/ bekezdése értelmében a bíróság a keresetlevelet nyomban, de legkésőbb a bírósághoz érkezésétől számított harminc napon belül megvizsgálja annak megállapítása érdekében, hogy nem kell-e azt a félnek hiánypótlásra visszaadni (95.§), nincs-e helye az ügy áttételének (129. §),

illetőleg a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasításának (130. §), és a szükséges intézkedéseket megteszi. A Pp. 124. §-ának /3/ bekezdése alapján a tárgyalás kitűzésére akkor van jogszabályi lehetőség, ha az /1/ és /2/ bekezdésben foglaltak megtételére nincs szükség, illetőleg a fél hiánypótlási kötelezettségének eleget tett és így a keresetlevél alkalmas a tárgyalás kitűzésére. Mulasztott az elsőfokú bíróság akkor, amikor a Pp. 124.§-ának idézett jogszabályhelyeiben foglalt kötelezettsége ellenére a keresetindítási határidő megtartottságát nem vizsgálta, ugyanis a közigazgatási határozat tertivevényének és a keresetlevél postai borítékának az adataiból észlelnie kellett volna a keresetlevél elkésettségét, és az igazolási kérelem hiányát. Az elsőfokú bíróságnak a felperes keresetlevelét a Pp. 130.§-ának /1/ bekezdés h) pontja alapján elkésettség miatt idézés kibocsátása nélkül el kellett volna utasítania, utalva az igazolási kérelem hiányára, illetve a Pp. 128. §-a szerinti perindítás hatályának beállta után a pert a Pp. 157. § a) pontja alapján meg kellett volna szüntetnie. A per joghatályos megindulásának hiányában ugyanis az elsőfokú bíróság nem rendelkezhetett volna tárgyalás kitűzéséről és a keresetet érdemben nem bírálhatta volna el.

A fentiek folytán a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 251.§-ának /1/ bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és a pert a Pp. 157.§-ának a) pontja alapján, figyelemmel a Pp. 130.§-ának /1/ bekezdés h) pontjára, megszüntette.

A másodfokú bíróság a Pp. 81.§-ának /1/ bekezdése alkalmazásával akként rendelkezett, hogy mindegyik fél maga viseli a saját költségét, míg az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57.§-ának /1/ bekezdés a) pontja alapján az eljárás illetékmentes, ezért mellőzte az illetékviselésről való rendelkezést.

A felperes a tárgyi illetékfeljegyzése jog ellenére szükségtelenül lerótt 15.000 Ft kereseti illetéket az illetékhivataltól kérheti vissza.

Budapest, 2005. évi május hó 4. napján